

Huissense Gildenkroniek

Jaargang 29 - Nummer 1 - Mei 2016

Met o.a.:
Medaille uit 1931 opgedoken -
Historisch bevrijdingsfeest -
Het Beleg en ontzet van Huissen anders bekeken -

Een uitgave van
De Gilden van
St. Gangulphus en St. Laurentius
binnen de stad Huissen

COLOFON

HUISSENSE GILDENKRONIEK

DE REDACTIE IS IN HANDEN VAN DE ARCHIEF, STUDIE, PR-COMMISSIE

EINDREDACTIE: JAN WANNET

VORMGEVING: JAN GIESEN

*FOTO'S DE HUISSENSE GILDEN, GKB-GELDERLAND EN DE
AUTEURS VAN DE ARTIKELEN*

*REDACTIEADRES WIEKEN 15
6852 BR HUISSSEN
kroniek@gildenhuissen.nl*

*SECRETARIAAT GILDEN: BERT BOUWMEISTER
WILDZANG 27
6852 JS HUISSSEN
secretaris@gildenhuissen.nl*

MEER INFORMATIE: GildenHuissen.nl

Inhoudsopgave

Jaargang 29, Nummer 1, Mei 2016

REDACTIONEEL	04
GILDENNIEUWS	
Medaille uit 1931 opgedoken	05
Europese Schutterstop in Doornenburg	07
Huissense kruisboogschutters 6e in Wintercompetitie	08
Gildenagenda	10
ACTIVITEITEN	
Jeugduitgaansdag 2016	12
Huissense Paasvuur 2016	13
JEUGD	
Open dag Gilden groots succes	15
Wat is het Stemmen over het schieten eigenlijk?	16
HISTORIE	
De Huissense gilden in de tijd van overgang	17
Het Beleg en Ontzet van een andere zijde bekeken	20
Het “Toe Gedenken”, een relaas over de slag om Huissen	24
Historisch Bevrijdingsfeest	26
IN BEELD	
Fotoarchief	30
HET VERHAAL ACHTER HET ZILVER	
Edelmetaal terugwinnen	33
DAN NOG DIT...	
In 2016 wederom Huissense stadsquiz	34

Een nieuw jaar

Druk jaar achter de rug

Frits van Brummelen

In de eerste plaats wil ik U allen een heel mooi jaar wensen en dat we met z'n allen een mooi gildenjaar tegemoet mogen zien.

Terugkijkend naar 2015 was een jaar met veel lief en leed, een Gildezuster die ons ontvallen is, en dat de zieken maar weer gezond mogen worden. 2015 was een goed bezet jaar voor ons, kijkend naar de normale activiteiten en extra gebeurtenissen die we gehad hebben; paasvuur, beloken pasen met de jubilarissen, Gangulphusdag, Laurentiusdag, dodenherdenking, Koningsdag, De dag van de Gelderse traditie in het Openluchtmuseum, Umdracht, gildedag Hattem, kringdag in Millingen aan de Rijn, Geitenstoet in het Belgische Wilrijk, jubileum Nobele Orde te Antwerpen en ons eigen "schuttersfeest" waar we met genoeg naar kunnen terugkijken. Ook het jaar waar we voor onze jeugd het Antoniusvendel hebben opgezet en we streven ernaar dat het een mooi vendel mag worden. Al met al hebben we een druk jaar achter de rug en het bestuur dankt dan ook alle gildebroeders en zusters, en iedereen die in welke vorm dan ook, voor hun inzet. Met z'n allen zijn we een prachtig gilde, waar we best trots op kunnen zijn.

2016 ligt weer voor ons, buiten onze vaste optrekdagen staan er nog weinig activiteiten op het programma. Op 22 mei zullen we op de kringdag zijn, bij het Sint Bavo gilde uit Angeren, die tevens hun 60-jarig jubileum vieren.

Voor zover men het nog niet weet is dat ons Beleg en Ontzet een heel nieuwe opzet heeft gekregen, de commissie is er erg druk mee geweest. Vanuit het Rijnstede gebouw zal alles gebeuren, in de loop van het jaar zal het allemaal duidelijk worden. Het bestuur en ondergetekende wenst U allen een fantastisch mooi gildejaar toe.

Frits van Brummelen,
Voorzitter

Beloken Pasen 2016

Medaille uit 1931 opgedoken

Medaille afkomstig van C. Evers

Jan Wannet

Enige tijd geleden kwam er een mail binnen van Johan Evers. Hij had nog een medaille liggen van zijn vader, die vroeger lid is geweest van de gilden.

Hij schreef:

“Even voorstellen ik ben Johan Evers zoon van C(K)nis Evers. Ik ben 76 jaar en woon in Nederweert. Mijn vader en moeder zijn toen ze getrouwd zijn vertrokken uit Huissen 1934-1935. Ik heb hier een medaille liggen die mijn vader volgens de overlevering gewonnen heeft bij het vendelzwaaien in Utrecht. Hij zou toen lid zijn van uw gilde (al kwam hij ook van het Zand). Hij vertelde altijd over de Umdracht wat volgens zijn verhalen de schutterij bij betrokken was En volgens hem een geweldige happening. Ik heb nog een neef wonen in de Irenestraat. Wat ik wou vragen kan ik het gilde blij maken met deze medaille?”

Het antwoord was: ja, we zijn blij als we de medaille kunnen krijgen. Utrecht 1931. Dat werd dus zoeken in de notulenboeken. En van die jaren zijn ze er nog, gelukkig. Het betreft een draagmedaille van een folkloristisch feest in Utrecht.

In de notulen van de bestuursvergadering, 15 mei 1931 schrijft men dat er een “schrijven uit Utrecht” is binnengekomen met het verzoek om mee te doen aan een folkloristisch feest. Er word een reiscommissie samengesteld “Sint Christoffel”. Op zaterdag 27 juni 1931 vertrokken de gilden naar Utrecht. Hoe staat niet beschreven.

Na enig zoeken ontdekte ik in het de archieven van het Utrechts nieuwsblad de vermelding over dit feest. “Ter gelegenheid der lustrumfeesten van het Utrechtse Studentencorps bood het gemeentebestuur aldaar de bevolking zaterdag een folkloristisch feest aan”. Er staat verder weinig beschreven wat de rol van de gilden is geweest, waarschijnlijk vanwege het vendelierskorps dat heel bekend was. Ook met de jubileumfeesten van koningin Wilhelmina en meerdere nationale gebeurtenissen waren de Huissense vendeliers aanwezig.

Voorzijde

Achterzijde

Door de laatste wereldoorlog zijn verschillende archiefstukken en medailles verloren gegaan. We zijn blij dat we die “gaten” in het archief weer kunnen opvullen.

In het fotoarchief hebben we (nog) geen foto kunnen vinden van C Evers als vendelier.

C(K)nid Evers

Beloken Pasen 2016

Europese schutterstop in Doornenburg

Europees tintje jubileum schutterij

Op vrijdag 19 en zaterdag 20 augustus a.s. komen de Europees schutterskoning, Joseph Lohninger, en de Europees schuttersprins, Dirk Nicolajczak, naar Doornenburg. Naast hen komen ook nog honderden afgevaardigden van diverse schuttersfederaties uit verschillende Europese landen. Europese officials als aartshertog Karl von Habsburg uit het beroemde gelijknamige vorstenhuis en prins Charles Louis de Merode zijn ook present.

De Schutterij Gijsbrecht van Aemstel van Doornenburg en Honderd Morgen heeft de organisatie toegewezen gekregen van de najaarsvergadering van de Europese Gemeenschap van historische Schuttersgilden (EGS). Dit staat beter bekend als de EGS Herbsttagung. De EGS vergadert tweemaal per jaar ergens in Europa. De voorjaarsvergadering vond begin april plaats in het Duitse Lippstadt en Doornenburg mag de najaarsvergadering in augustus organiseren.

De Europese schutters worden op vrijdag 19 augustus om 15.00 uur ontvangen op kasteel De Doornenburg door het gemeentebestuur van Lingewaard. Om 17.00 uur vindt in de R.K. St. Martinuskerk een Heilige Investituursmis plaats. Tijdens deze plechtige mis worden 23 voorgedragen schutters tot ridder geslagen en opgenomen in de Europese orde van de Heilige Sebastianus. Voorgangers tijdens deze mis zijn Monseigneur Hoogeboom namens het Aartsbisdom Utrecht, Vicaris Pauw uit Arnhem en pastoor Peters namens parochie De Levensbron. Na afloop vindt er op het dorpsplein een defilé plaats van diverse schutterijen en gilden. Ook is er een demonstratie Gelders vendelzwaaien. Aansluitend start in het Schuttersgebouw een Europese Schuttersfeestavond.

De volgende dag komen de EGS-gasten bijeen in het Schuttersgebouw voor een tweetal vergadersessies. Na de gezamenlijke lunch is de EGS Herbsttagung ten einde en keert eenieder huiswaarts.

Aanleiding voor de organisatie van de EGS Herbsttagung om Doornenburg als locatie te kiezen is het 225-jarig bestaan van de Schutterij Gijsbrecht van Aemstel van Doornenburg en Honderd Morgen en de viering van het 1200-jarig bestaan van Doornenburg.

Huissense kruisboogschutters 6e in Wintercompetitie

Ook veel prijzen in andere wedstrijden

de vorige kroniek hebben de kruisboogschutters weer aan tal van wedstrijden meegedaan en is de wintercompetitie alweer afgelopen. De wintercompetitie was een spannende strijd tussen de verenigingen waar het tot de laatste wedstrijd spannend bleef.

Helaas wisten wij de laatste 2 wedstrijden niet in winst om te zetten en zijn we uiteindelijk 6e geworden, maar met 2 punten meer was dat 4e geweest. Dit om aan te geven dat de verschillen heel klein waren.

Persoonlijk waren er in de wintercompetitie prijzen voor:

- Tjebbe Kersten 3e in de Ere-klasse
- Henk de Graaf 1e in de C-klasse
- Bep de Graaf 1e in de gezamenlijke Opgelegde klasse

3e GKB wedstrijd bij St. Hubertus Groesbeek

Hier wist alleen Bep de Graaf een 1e prijs te behalen in de Opgelegde klasse met 197 punten.

4e GKB wedstrijd bij S.V. de Roos Duiven

Ook hier was alleen Bep de Graaf succesvol in de Opgelegde klasse. Ditmaal met de hoogst haalbare score van 200 punten.

2e Open wedstrijd bij S.V. de Roos Duiven

Het wordt saai maar ook hier alleen een prijs voor Bep de Graaf met 198 punten.

Jemmy Tell kruisboogtoernooi

Hier zijn er meer schutters in de prijzen gevallen:

- Ere-klasse 3e prijs Tjebbe Kersten 197
- B-klasse 2e prijs Ben Stegeman 191
- Opgelegde klasse 1e Bep de Graaf 199
- Opgelegde klasse 2e Berthie Stegeman 183

S.V. de Roos Kruisboogtoernooi

- B-C klasse 2e Ben Stegeman 192
- Opgelegde klasse Bep de Graaf 198

Open NK te Heijen

- Opgelegde klasse 1e Bep de Graaf 199

5e GKB wedstrijd bij St. Sebastianus Gendt

- Opgelegde klasse 1e Bep de Graaf 198
- Opgelegde klasse 2e Berthie Stegeman 172

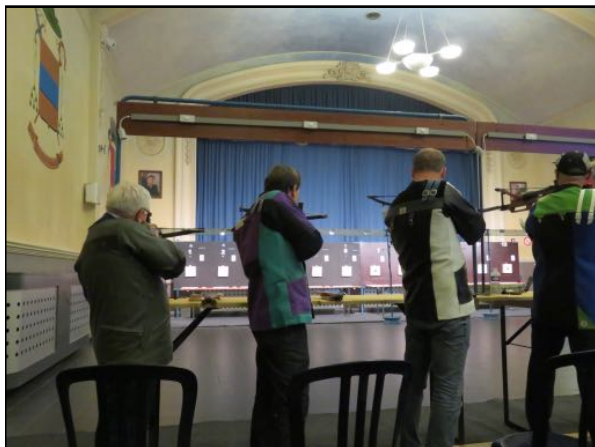
GKB kampioenenwedstrijd bij Op de Korrel Bommel

Aan deze wedstrijd mag je alleen

meedoen als bij de 8 beste schutters behoort van je klasse over 5 GKB wedstrijden. Van St. Joris mochten hieraan meedoen. Bep de Graaf, Henk de Graaf, Ben Stegeman, Berthie Stegeman en Tjebbe Kersten. Na 20 schoten wordt er een tussenklassement opgemaakt en mogen de 5 beste schutters een finale schieten van 10 schoten op commando. Na ieder schot komt de jury langs om je schot te tellen. Zo kun je concurrenten in de gaten houden. Maar levert bij sommige schutters ook meer druk op om te presteren. Uiteindelijk wist alleen Ben Stegeman de finale niet te halen.

- Ere klasse 4e Tjebbe Kersten 195 + 96 = 291 punten
- C-klasse 4e Henk de Graaf 185 + 87 = 272 punten
- Opg-klasse 1e Bep de Graaf 199 + 98 = 297 punten
- Opg-klasse 4e Berthie Stegeman 178 + 81 = 259 punten

In de volgende uitgave een verslag van de Beste Schutter van St. Joris. Gezien bovenstaande uitslagen is u misschien wel duidelijk wie de hoogstwaarschijnlijke winnaar wordt. Maar het blijft een wedstrijd dus wie weet komt een onverwachte winnaar.

Gildenagenda

Alle belangrijke data voor het nieuwe jaar in een handig lijstje

2016 is een jaar met een verscheidenheid aan gildenactiviteiten. Naast de Huissense activiteiten zijn er ook concoursen en gebeurtenissen van de kringen binnen de Gelderse federatie. Maar ook de Brabantse en Limburgse federaties. Altijd leuk om ook die dagen eens te bezoeken en meer te ontdekken van het gilde en schutterswezen in Nederland. Eventueel met een delegatie van gildenbroeders kunnen we verschillende activiteiten bezoeken.

Activiteiten van de Huissense Gilden

22 mei	Kringdag Rijk van Nijmegen de Betuwe	Angeren
29 mei	Huissense Umdracht, sacramentsprocessie	Huissen
12 juni	Aanbestedingsvergadering	Huissen
25 juni	Beleg en ontzet van Huissen	Huissen
26 juni	Koningschieten	Huissen
10 juli	Afrekeningsdag functies gildenfeest	Huissen
07 augustus	Laurentiusdag	Huissen
19 augustus	najaarsvergadering EGS	Doornenburg
28 augustus	Kerkwijding OLV ten Hemelopneming Huissen-stad	Huissen
23 oktober	Najaarsledenvergadering Gilden	Huissen

Nobele Orde van de Papegay:

24 september	Bijeenkomst kanselarij Nobele Orde	Antwerpen
26 november	Plechtige investituur Nobele Orde v/d Papegay,	Antwerpen

Agenda Gelderse federatie Sint Hubertus:

22 mei	Kringdag Rijk van Nijmegen de Betuwe	Angeren
26 juni	Kringdag de Liemers	Pannerden
19 augustus	Najaarsvergadering EGS	Doornenburg
23 oktober	Bielemannen treffen	Gaanderen
04 september	Schuttersfeesten Amsterdam	Amsterdam
18 september	Federatiedag Gelderse Federatie schuttersgilde	Nieuw Wehl
06 november	Marketentsters treffen	Babberich

Agenda Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden:

29 mei	Kringdag kwartier van Oirschot Sint Odulphus	Best
5 juni	Vrij guldenfeest bij Sint Barberagilde Ravenstein	Ravestein
5 juni	Kringdag Kempenland	Steensel
19 juni	Kringdag Baronie en Markiezaat	Alphen
8 oktober	Hoofdliedendag	's Hertogenbosch

Agenda Limburgschuttersfederatie:

26 oktober Oktoberfeesten Sittard
9 juli Oud Limburgs Schuttersfeest

Sittard
Maasmechelen

Voor meer gilde en schuttersnieuws: <http://schutterij.startkabel.nl/>

Beloken Pasen 2016

Jeugduitgaansdag 2016

Een gezellige dag voor de jeugd en de jongeren

Jan Giesen

Ieder jaar organiseren twee leden van het St. Laurentiusgilde een dagje uit voor de jeugd, en stiekem ook voor de jongeren. Dit jaar lag de organisatie in handen van Frank Berendsen en Berry Louters.

De dag bestond uit twee delen. We begonnen de dag met een speurtocht door Huissen. De groep werd in tweeën gedeeld en aan die teams de taak een reeks aan vragen te beantwoorden. Een zoekplaatje leidde de deelnemers naar een bepaalde plek in het centrum van Huissen, waar het antwoord op een vraag te vinden was. Een gemakkelijke quiz die ons dwong nog eens wat beter rond te kijken in eigen stad.

Na deze speurtocht stapte we allemaal de auto in en reden we naar het Eiland van Maurik. Waar wij elkaar uitdaagde in een potje Voetgolf. Ja, ik kende het ook niet. Maar de naam zegt eigenlijk al wat het is. Over een groot, hobbelig veld, staan een aantal holes opgesteld. En aan de deelnemers de taak een voetbal in zo min mogelijk schoppen erin te schieten. De resultaten waren wisselend, maar gezellig was het zeker.

De dag werd afgesloten bij een bezoek aan het restaurant van ene Ronald McD. En daarna reden we terug naar Huissen na een geslaagde dag. De tweekoppige commissie voor volgend jaar is al in de maak.

Die met de jongste benen werden elektrisch vervoerd naar het veld, en wij maar lopen

Huissens Paasvuur 2016

Veel bekijks ondanks voorjaarsdouché

Jan Giesen

We hebben wel eens beter weer gehad tijdens het Huissens Paasvuur, maar dat hield de Huissenaren niet tegen om in groten getale naar de dijk te komen om het Huissens Paasvuur te bekijken.

Op het moment dat de Huissense Gilden de molenweide op marcheerde viel het eigenlijk nog mee met het weer. Het was net nadat het vuur door onze koningen aangestoken werd dat de hemel openbrak.

Door een combinatie van wind en misschien wel de regen wilde de pop maar niet vlam vatten. Het heeft de afgelopen jaren geloof ik niet zo lang geduurd voordat de vendelhulde kon beginnen. Maar het kan ook zijn dat de stromende regen de perceptie van de tijd wat vertraagde.

Het was goed om te zien dat het publiek bleef wachten tot de vlammen de pop hadden bereikt en wij onze vendelhulde hadden gedaan. Want toen het eenmaal goed brand was de vuurzee een prachtig gezicht. Vanaf het moment dat wij onze afmars inzette deed het publiek hetzelfde ook zo snel mogelijk.

Open dag Gilden groots succes

St. Antoniusvendel gepresenteerd

Een week na het Paasvuur, 3 april, hebben de Huissense gilden hun deuren geopend voor iedereen. Zowel jong als minder jong was van harte welkom om te komen kijken wat de gilden allemaal doen. Dat is meer dan je misschien op het eerste gezicht zou zeggen.

Het is niet alleen een keer door Huissen lopen, of het Paasvuur aansteken, en de stad verdedigen tijdens het beleg en ontzet van Huissen. De gilden doen meer: vendelen, trommelen, kruisboogschieten en vele andere activiteiten. Onze vendeliers geven regelmatig een mooie show weg en zijn Gelders kampioen. De tamboers laten Huissen horen dat de gilden eraan komen met hun bijzondere gildetrommen. Het is een kunst om deze trommen te kunnen bespelen.

Deze dag vond plaats op 3 april. En dat was niet zomaar. Op die dag vieren de gildenbroeders altijd de oprichtingsdag van het St. Gangulphusgilde. Dat is het oudste gilden van Huissen en komt uit het jaar 1411!

Primeur

Zoals bekend kunnen alleen jongens en mannen lid worden van de gilden. Maar, daar komt nu verandering in, na bijna 500 jaar zetten we ook de deuren open voor meiden. Tijdens alle scholenbezoek zagen we dat de meiden vaak net zo goed als de jongens waren in het vendelen en het trommelen. Op deze dag werd het jeugdvendel Sint Antonius gepresenteerd.

Omroep Gelderland heeft er een speciale uitzending van gemaakt. Dat is terug te zien op de website van de gilden: www.GildenHuissen.nl of op onze Facebook-pagina [Facebook.com/GildenHuissen](https://www.facebook.com/GildenHuissen)

Voor meer informatie kijk ook eens op onze website GildenHuissen.nl, en neem dan ook zeker een kijkje op de jeugdpagina!

Wat is het Stemmen over het schieten eigenlijk?

Waarom wordt dat nog elk jaar gedaan als er toch altijd voorgestemd wordt?

traditioneel gaan we op de derde zondag na Pasen stemmen of we gaan schieten. Wat daarmee precies bedoeld wordt, is al jaren een nogal vaag begrip. En zolang we elk jaar voor stemmen, is er ook geen vuiltje aan de Huissense lucht. Dus is de vraag, als er dit jaar nu eens meer tegen dan voor stemmen zijn. Gaan we dan helemaal niet schieten of schieten we niet voor nieuwe koningen?

Het stemmen of we gaan schieten is een heel oude traditie. Vroeger kwam het koningschieten niet altijd doorgaan, omdat het niet altijd goed uitkwam. Soms was er een te kort aan geld, soms aan leden of weer een andere keer was er oorlog. Om te bepalen of zo'n duur en belangrijk feest wel door moest gaan werd er daarom altijd getemd of iedereen het wel een goed idee vond. Vroeger werd er regelmatig tegen gestemd, tegenwoordig komt dat niet meer voor. De laatste keer dat er tegengestemd werd was tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Als er tegen gestemd wordt komt er inderdaad geen nieuwe koning. Dat is natuurlijk geen enkel probleem, want de koningen die we nu hebben kunnen nog makkelijk een jaartje mee.

Tijdens de vergadering op de derde zondag na Pasen hebben we weer gestemd. En met alle mogelijke problemen in het verschiet, heeft een ieder voor zich zelf uitgemaakt wat hij zal stemmen.

De uitslag was na het voorlezen van de stemmen:

- Voor: 17
- Tegen: 5
- Ongeldig: 3

Dus gaan we dit jaar (gelukkig) weer schieten op de vogels en klossen en kunnen we ons weer opmaken voor een geweldige zondag tijdens ons gildenweekend.

Nadat de vergadering was afgelopen is ons St. Antoniusvandel versterkt met leden van ons beider gilden door de straten van Huissen getrokken om het goede nieuws te verspreiden. En door het grote enthousiasme van "De man met het Blek" schijnt het bericht nog op Loovelden te horen zijn geweest.

De Huissense gilden in de tijd van overgang

Over de periode toen Huissen Nederlands werd.

Dr. Emile Smit

In dit jaar is Huissen 200 jaar Nederlands. Die overgang vond destijds plaats na een lange en moeilijke tijd. Ook de gilden kregen in die jaren 1793-1816 het nodige voor hun kiezen. Daarom hierbij het verhaal.

In 1793 schoot Hubert Huberts, kastelein van de herberg De Roode Leeuw (in de huidige Gelderse Gevel) en generaal van het Sint-Gangulphusgilde, koning. Op zijn schild staat trots: "In '93 schoot ik koning, bleef 't Zeeven Jaar tot Mijn Belooning". De waarheid was heel wat minder mooi. Dat Huberts zeven jaar koning bleef, kwam simpelweg door de oorlog die vanaf 1793 woedde, de Franse bezetting in 1795 en de onzekere en dure jaren tot 1800. Ook met de koning zelf was het minder fraai gesteld. Op 21 oktober 1794 raakte hij door een oorlogservaring buiten zinnen. Zeven jaar later verdronk hij, omdat hij ontsnapt was aan het toezicht van zijn familie!

Pas in 1800 kon het Sint-Gangulphusgilde weer bijeenkomen. Daarbij was er nog een ander probleem. Als stedelijke instelling mochten de gilden het stadhuis gebruiken. Dat was echter bij een brand na de Franse intocht op 11 januari 1795 grotendeels verwoest. In feite zaten de gildebroeders in die jaren dus in een half ingestorte vergaderkamer. Hun eerste besluit tekende de slechte tijd: zij besloten, dat in het vervolg gildeleden geen burger van Huissen meer hoefden te zijn. Zo hoopte men natuurlijk op wat ledengroei. In 1802 had het Sint-Gangulphusgilde nog 41 leden, maar dat aantal nam met de jaren af. Over het Sint-Laurentiusgilde in die periode weten we eigenlijk niets.

In 1806 ging Huissen behoren tot het Groothertogdom Berg. Daarvan was Joachim Murat, de zwager van Napoleon, groothertog. Laurentiuskoning Jan van Binsbergen zette het op zijn schild: "Prins Joaghim was pas onze vorst, schoot ik de schijf en trof wel horst". Wat natuurlijk niet op het schild stond, was, dat de gilden in dat jaar beide in conflict kwamen met het stadsbestuur. Kennelijk was het slecht weer tijdens de hoogtijdagen. Daarom braken beide gilden voor hun bijeenkomsten de archiefkamer van het stadhuis open, omdat dat de enige droge ruimte was. Burgemeester J.F. Pilgrim was er niet erg blij mee en klaagde diverse gildebroeders aan bij het gerecht in Zevenaar. Het kwam daar overigens niet tot een veroordeling.

Proclamatie 1816

Het jaar 1808 moet een bijzonder jaar zijn geweest voor het Sint-Laurentiusgilde. Gildekoning Gerhardus Derksen zette op zijn schild "Lodewijk Napoleon is ons gegeven Door de gracie Gods onsen Koning Verheeven". Inderdaad, op 21 april 1808 kwam Huissen onder het Koninkrijk Holland van Lodewijk Napoleon en op 26 juli kwam de koning zelf naar Huissen. De leden van het Sint-Laurentiusgilde wachtten hem op aan het Malburgse Veer en geleidden hem naar Huissen. Voor het Sint-Elisabethsconvent – tegenover de stadskerk – werd aan Zijne Majesteit een vendel hulde gebracht. De koning schonk als dank 12,5 dukaat, ruim 65 gulden. Daarvan werd een nieuw gildeboek gekocht, nieuwe vellen voor de trom en een zwart vaan voor begrafenissen.

Lodewijk Napoleon

De rest van de periode was wisselend. Onder Frans bestuur (1810-1813) groeide het Sint-Gangulphusgilde, maar na 1813 zakte dat snel in. Het Sint-Laurentiusgilde maakte een soortgelijke ontwikkeling door. Beide gilden zullen in 1816 blij geweest zijn met de overgang naar Nederland. In de jaren 1816-1818 groeide ook het ledental van het Sint-Gangulphusgilde weer. Toch zou al snel blijken, dat het Nederlandse bestuur voor de katholieke gilden ook nadelen had. Enkele conflicten met de hervormden lieten dat zien. Het was lastig om de rechten op de vrije processie en het vendelen in de open lucht te handhaven. De jaren 1816-1850 werden dan ook gekenmerkt door een wisselend bestaan. Maar dat is een ander verhaal.

*"Prins Joaghim Was pas Onze Vorst
Schoot ik de Schijf En trof We[!] Horst
Doen Was ik Broeder Koning
Ik Schenk dit Schild als tot belooning.
Aan de Broederschap Van Sint Louwrens
Dien ik Veel heil en Zeegen Wens.
Nam mijn Egte vrouw als Koningin
Die ik Uijt hert en Ziel bemin.
J: Van Binsbergen Koning M: Van Blom Koningin."*

Bronnen:

J.H.F. Zweers, E. Smit en W.J. van Baal, De Geschiedenis van de Huissense gilden. Huissen, 1986.
 F.J.M. Vermaas, H.A.J. Vermaas, J.A.M. Wannet en J.H.F. Zweers, Huissens gildenzilver vanaf 1554. Huissen, 2002.
 J.H.F. Zweers, De familie Huberts in Huissen. In: Mededelingen van de Historische Kring Huessen, jaargang 16 (1991), pag. 16-18.

"Lodewijk Napolion is ons gegeven
 Door de gracie Gods voor onsen
 Koning Verheeven.
 Dien tijd doen ik was dertien Jaar
 Schonk ik dit Schild aan De Broeders
 van S' Laurens te gaar
 Daar ik ben Koning van geworden
 Ik hoop God hem zeggend dat het blijft
 in order
 Gerhs Derkzen Koning
 Joha Stevens Koningin
 Huijssen Den 29e Junij 1807"

Het Beleg en ontzet van een andere zijde bekeken

Hoe wordt de belegering door onze bevrijders beschreven? Louis Muller

We weten als gilde precies het verhaal te vertellen achter de herdenking van het Beleg en ontzet van Huissen. De belegering en de bevrijding/ontzet door de Kleefse troepen is een verhaal dat via jarenlange overlevering ons is bijgebleven. Maar hoe wordt deze belegering door onze bevrijders beschreven? Bij een zoektocht naar die geschiedenis kom je verschillende verhalen tegen, die vooral wisselen in details en soms ook in plaatsen en volgorde van de gebeurtenissen. Zo wordt Zevenaar de ene keer Kleefs genoemd en dan weer Gelders. Ik zal mij dan ook beperken tot de hoofdlijnen welke door meerdere geschiedschrijvers genoemd worden.

Wat vooraf ging

In de jaren voor 1502 was er regelmatig oorlog c.q. schermutselingen tussen de Gelderse en Kleefse overheden. Uiteindelijk werd er een wapenstilstand afgesloten die in 1502 afliep. Aan Kleefse zijde dacht men er niet aan dat eventuele vijandelijkheden na afloop van deze wapenstilstand weer konden oplaaien. Het tegendeel was echter waar, omdat Hertog Karel van Gelre in het geheim een grote troepenmacht aan de grens had samengetrokken. Met deze troepen viel Hertog Karel van Gelre het Kleefse Land binnen richting Anholt (een kasteel aan de huidige Duitse grens). Deze inval was een afleiding voor de werkelijke reden, namelijk de verovering van Huissen. Hertog Karel van Gelre dacht dat Huissen een makkelijke onbeschermd prooi zou zijn. Helaas voor hertog Karel van Gelre had men die afleidingsactie door, en was Huissen in tussentijd door Emmerich voorzien van voedsel, wapens en een kleine troepenmacht.

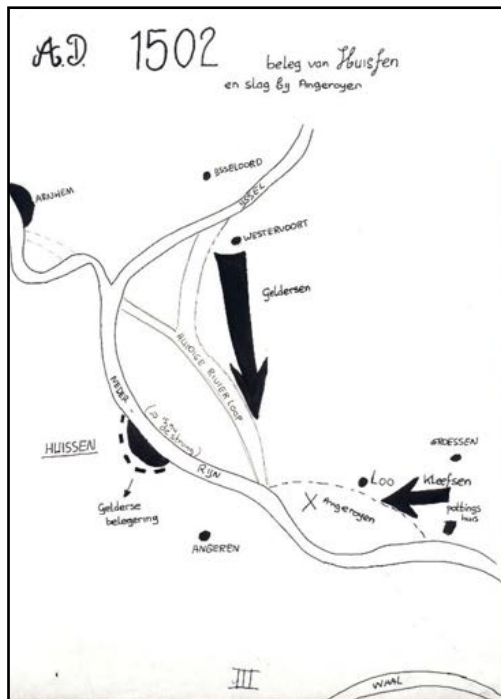

Hertog Karel van Gelre

De belegering en bevrijding

Omdat de verrassingsaanval mislukt was, kon Hertog Karel alleen nog maar overgaan tot een belegering en beschieting. Deze aanval veroorzaakte grote woede in het Kleefse Land. Men sprak dan ook van een laffe en verraderlijke overval. De steden Emmerich, Rees en Wesel verzamelden als eerste soldaten/burgers in Emmerich, terwijl ook nog Kleefse troepen onderweg waren om zich bij hen te voegen. Dit leger zou onder de leiding van de Graaf van Kleef staan, die hiervoor het hoofdkwartier in Emmerich had ingericht. De woede onder de soldaten/burgers van Emmerich, Rees en Wesel was dermate groot, dat men vertrok zonder bevelen van de Graaf af te wachten en na een mars langs de rijen sloegen ze hun kamp op tegenover dat van de Geldersen.

Omdat dit leger voor het grootste gedeelte bestond uit burgers (men had meer moed dan ervaring) werden de beroepssoldaten (ca 80 man) apart in een hinderlaag gelegd. Hertog Karel van Gelre, die zelf een leger van beroepssoldaten had, keek hij minachtend neer op het in zijn ogen boerenleger. Hij onderschatte tevens het aantal (boeren) soldaten. Zijn plan was om 's nachts het kamp van de tegenstanders te overvallen en hij stak hiervoor met 3000 man de Rijn over naar de Pleij. Deze overtocht was echter opgemerkt en in plaats van slapende soldaten stuiten ze op een goed georganiseerde verdediging. Dit stagneerde de strijd in het nadeel van de Geldersen en toen ook nog de beroepssoldaten van achter en opzij aanvielen was de overwinning voor de Kleefsen nabij. (Hierbij is Karel in Kleefse handen gevallen en door een Moor bevrijd, het bekende verhaal van de wildeman). Nadat ook nog de troepen uit Kleef waren gearriveerd en in de aanval gingen was de zege voor de Kleefsen compleet en vluchtten de Geldersen met achterlating van alle kanonnen, 500 doden en 500 gewonden.

n.b Sommige bronnen geven ook aan dat bij deze gevechten de Huissenaren vanuit de stad ook de Gelderse troepen aanvielen.

n.b Het landschap in de polder/pleij moet destijds veel meer begroeiing gekend hebben dan tegenwoordig. De verdediging had voordeel van het terrein en men kon in een hinderlaag gaan liggen.

n.b Dat Hertog Karel de Rijn overstak richting Pleij houdt in dat hij met zijn troepenmacht aan de westkant van Huissen gelegerd moest zijn. Na deze overtocht zou hij dan de de Kleefsen overvallen ter hoogte van Angerooyen. (zie ook publicatie's van Dr. E.J.Th.A.M.A. Smit over deze veldslag)

Het vervolg

De slag om Huissen was slechts het begin van een aantal veldslagen. Het begon met een uitval van woedende Huissenaren die via Zevenaar het kasteel in Keppel bestormden. (Die Burger aus Huissen, aus rache fur die durch die belagerung erlitten bedrangnis)

In het kasteel Keppel bevond zich de Gelderse veldheer Friedrich van Boerst, die met zijn manschappen gevangen genomen werd. De inwoners van (het Gelderse) Zutphen werden daarna ingezet om het kasteel weer te ontzetten. Als reactie hier weer op kwamen de soldaten uit Emmerich de Huissenaren te hulp. Er ontbronde een verschrikkelijke strijd die resulteerde in de vangenneming van 150 ruiters en 500 soldaten, die in triomftocht naar Emmerich of Huissen werden gevoerd.

Artillerie omstreeks 1502

Door het bovenstaande was men dermate moedig geworden, dat de grens overschreden werd en dorpen als Enden, Ulft en Randwijck geplunderd werden.

Op de terugtocht van deze plunderingen werd de weg versperd door een Arnhemse- en Nijmeegse troepenmacht. Omdat de weg terug afgesneden was, bleef alleen de strijd over. De Kleefsen splitsten zich in twee troepen en gingen de strijd aan met de moed der wanhoop. In strakke gesloten gelederen stormden ze op de vijand af en wat voor niet mogelijk werd gehouden werd de strijd werd besloten met een overwinning van de Kleefsen, waarbij ze nog eens duizend gevangenen maakten, die in triomftocht naar Huissen werden gevoerd. (dit zou in de buurt van Elden gebeurd kunnen zijn. Een Arnhemse Burger wordt voor zijn dapper aandeel in de strijd bij Elden genoemd)

In december viel de Hertog van Gelre nog eenmaal het Kleefse land binnen met een leger van duizend man, maar de Huissenaren namen daarvan tweehonderd gevangenen en joegen de rest op de vlucht. In 1503 werd door bemiddeling van de Koning van Frankrijk, weer een vrede gesloten. Deze hield slechts drie jaar stand. Dat de slag om Huissen geen kleinigheid was blijkt uit onderstaande passage uit een brief van Keizer Maximiliaan aan zijn zoon.

"1502 Aug. 13. Augsburg

KM an seinen Sohn Ehg Philipp: Ehg Philipp wird erfahren haben, daß Herr Karl von Geldern¹⁾ und die Untertanen des Hgtms Geldern KM inständig gebeten haben, sich mit ihnen zu verständigen, damit Herr Karl von Geldern im Hgtm Geldern friedlich Aufenthalt nehmen kann, wozu KM angeblich zugestimmt haben soll.

Aber während dieser Verhandlungen hat Karl von Geldern entgegen den Vereinbarungen das Gebiet des Hgs (Johann) von Kleve angegriffen und dessen Städte und Dörfer beraubt und verbrannt. Er will die Gebiete von Kleve jenseits des Rheins erobern und belagert die Stadt Huijsen (Huissen bei Arnheim) mit schwerer Artillerie; er wurde aber abgeschlagen und verlor seine gesamte Artillerie. 1600 Mann sind gefallen oder wurden gefangengenommen."

Hij wil gebieden aan de overzijde van de Rijn veroveren en belegerd de Stad Huissen met zware artillerie. Hij werd echter verslagen en verloor zijn gehele artillerie. 1600 man zijn gevallen of werden gevangen genomen.

Nawoord

Uit het bovenstaande blijkt wel dat het beleg en ontzet van Huissen veel groter is geweest dan men vaak denkt. Ook de actieve inzet van de Huissenaren is een onderdeel wat nog niet echt bekend en uitgezocht is. Misschien is geheel wel de reden dat men in de jaren na 1502 tot wel 3 weken lang het Beleg en ontzet gevierd werd, waarbij men de beste bieren uit de omgeving liet aanrukken.

ADVERTENTIE

huessensche poort
optiek

**Uw zicht- en
hoorspecialist**

Langestraat 64, Huissen
(026) 325 19 74

info@polmanopticiens.nl
www.polmanopticiens.nl

**Uw veelzijdige
vakman
voor al uw klussen:**

- Tegelwerk
- Renovatie
- Onderhoud
- Keukens
- Dakkapel
- Timmerwerk

DE KLUSSENIER®

De Klussenier Theo Peek

Beukenstraat 7 6851 HH Huissen

Tel. 026-325 00 51 Mob. 06 - 42 10 08 81

theopeek@klussenier.nl **www.klussenier.nl**

Het "Toe Gedenken", een relaas over de slag om Huissen

Dankzij een pastoor hebben we het document nog steeds

Jan Wannet

Het "Toe Gedenken". Een relaas over de slag bij Huissen in 1502. Dit was opgetekend in het oude Gildenboek wat tijdens de tweede wereldoorlog is verloren gegaan. Pastoor Hendrik Hubers heeft dit relaas ooit gekopieerd en dit kopie is gelukkig bewaard gebleven. Bijna 300 jaar na de slag is het overgeschreven.

"Toe Gedenken

Anno 1502 is toe weten, dat den Hertouch van Gelre de stad van Huessen met groote macht belacht op Zonnedag post Sacranebti end was op St Maximinus Dach ende lach daer voor bis ipsa die Joannis et Pauli end hij tooch door sijne swaare Hoemoet op Iseloort over snachts, in meyninge onse vrunden die tegen omtrent Pottings Huis aver lagen te verslean, end als hij kwam aan die Angeroise gemeente daer onse vrienden lagen, soo schoten onse vrienden met een kartouwe in oeren hoop, end schoten veel menschen dood, sodat den Hertouch van Gelre vloet, und onse vrienden vingen van de Gelderse aver de drie honderd, und als die Gelderse die noch voor Huessen lagen dat ziende worden, so vluchten zij schandelijk van de stad, und die Burgers met die knechten van Huessen liepen de stad uut, ende namen vier kartouwen, twee hoofdstucken, drie slangen und veele allerhand Buschkruyt, gereedschap und veele Provisie en ander goed, dat onsprekelick waar, Des God Danck und lof in Eewigheyt hebben moet.

Dit is Extrahirt uut een out stads Protocol

Tot sulcke gedenkenisse sijn de schutten jaerlix in 't geweer op Joannis et Pauli en hooren de dyenst Godes dankzegging aen God almachtig. Dat dit woordelijk Lettelijk getuigd."

Hendrik Hubers Pastoor,
Huissen, 5 maart 1799

"Ter Herdenking:

In de nacht van 25 op 26 juni stak een Gelders leger onder aanvoering van Hertog Karel van Gelre zelf, bij IJsseloord de IJssel over.

Vanuit het oosten was een Kleefs leger in aantocht om de stad Huissen, die al sedert 29 mei (Sint Maximinusdag) werd belegerd, te komen ontzetten. In zijn hoogmoed dacht de hertog de kleefsen te kunnen verslaan die bij het Pottingshuis lagen. (in de Angerooyse polder, ten zuiden van Groessen) Het Emmerikse deel van het Kleefse leger stelde zich in slagorde op waardoor de Hertog gemakkelijk de overwinning dacht te behalen. Maar de Klevenaren schoten met de kartouwen (korte kanonnen) veel Gelderse soldaten dood, zodat de Hertog moest vluchten, en de Gelderse soldaten die voor de stad lagen en dit zagen sloegen ook zij schandelijk op de vlucht. De burgers en soldaten van Huissen liepen de stad uit en namen vier kartouwen, twee grote stukken geschut, veel buskruit, gereedschap en proviand en ander goed mee naar de stad. Ze dankten God en loven Hem tot in eeuwigheid. Dit is een extract (uittreksel) uit een oud stadsprotocol.

Om dit te herdenken zijn de schutters jaarlijks in het geweer op Johannis en Paulusdag (29 juni) en gaan naar de kerk voor Gods dankzegging aan God allemachtig.

Dat dit woordelijk en letterlijk een getuigenis mag zijn.

Hendrik Hubers, Pastoor."

Hieruit blijkt dat de herdenking van het Beleg en ontzet van Huissen in het begin alleen bestond uit een uitgebreide viering in de kerk. Dat gebeurt nu ook nog steeds, minder uitgebreid, op de dag van het Beleg en ontzet een viering in het gildenkapel.

In de loop der eeuwen is de viering van het beleg en ontzet steeds meer uitgebreid.

Dat wil zeggen er kwamen steeds meer gebruiken bij. Oude folkloristische gebruiken die erbij gehaald werden. Later is het Sint-Jansvuur erbij gekomen. Het "vuurvechten" zoals het in Huissen ook weleens wordt genoemd. Op vrijdagavond worden er notentakken uitgedeeld die men boven zijn voordeur kan hangen. Dit houdt allerlei ziektes uit je huis. Ook een oud gebruik wat erbij gekomen is. Het vissen in de "Molenkolk". Pas in 1777 hebben de gilden het privilege gekregen om te vissen in de molenkolk. Het is nu een niet weg te denken onderdeel van de dag. Het pijproken, wat inmiddels niet meer gedaan wordt. Reden daarvoor is dat er bijna niemand meer rookt. Het wegen van het zilver, gebeurt nu ook nog steeds. Klein Evertje, een figuur dat in het water werd geworpen, tot voor de tweede wereldoorlog was het er nog. De wildeman, die een steeds meer prominentere rol heeft gekregen. Maar de herdenking, of het naspelen van de slag is nog steeds het belangrijkste van de dag. Waar het eigenlijk allemaal mee begon. De slag heeft wel degelijk plaatsgevonden, in veel oude stukken zijn er verslagen, verhalen over te vinden. In de volgende kronieken zullen we er zeer zeker op terugkomen en elk onderdeel belichten.

Het Beleg en ontzet, al eeuwen herdacht, nagespeeld, van en voor alle inwoners van Huissen. Door alle inwoners, een stuk geschiedenis van Huissen, de strijdaardigheid van haar inwoners. Iets wat altijd zal blijven met komende en gaande gebruiken, maar de slag zal altijd het belangrijkste zijn. Een kleine stad met de fiere en trotse zwaan en haar inwoners die zich niet zomaar laten overmeesteren. Het stadje der lachende vechters. Zeer zeker waard om op de lijst van immaterieel erfgoed van UNESCO geplaatst te worden.

ADVERTENTIE

HUIDVERZORGINGSSALON

LBELLE

VIERAKKERSTRAAT 6 - 6851 BE HUISSSEN - TEL (026) 325 09 68

Historisch Bevrijdingsfeest

450 jaar Beleg en Ontzet van Huissen

Jan Wannet

Juni 1952. Ter gelegenheid van het feit dat 450 jaar geleden het Beleg en ontzet van Huissen plaatsvond werd er een groot historisch bevrijdingsfeest georganiseerd. Sinds kort hebben we het originele boekje gekregen voor het archief. De festiviteiten duurde maar liefst drie dagen, zaterdag, zondag en maandag, 20, 21 en 22 juni, en er werd zelfs een kermis georganiseerd.

De opening was op zaterdag om 18:00 met een plechtig lof. Daarna de optocht van de gilden. Ter opluistering was het tamboer- en pijperskorps met vendeliers van Sint Sebastianus uit Gendt erbij. En verschillende plaatselijke verenigingen. 's Middags was de kermis al geopend en er was "gelegenheid tot dansen" in de feesttent. Voldoende parkeerplaats voor fietsen en brommers.

Koningschieten

Op zondag werd het koningschieten gehouden. Na eerst naar de plechtige hoogmis geweest te zijn, volgde er de vendelhuide voor de koningen. Om 12:00 werd de kermis weer geopend en om 14:00 begon men met het koningschieten. Nadat de koningen bekend waren werden de koninginnen thuis afgehaald. En dan tot slot was er "gelegenheid tot dansen" in de grote danstent nabij het marktplein.

Beleg en Ontzet van Huissen

De maandag was gereserveerd voor het Beleg en ontzet van Huissen. In 1952 was het gebruikelijk dat het Beleg en Ontzet op maandag plaatsvond. In 1989 hebben de gilden besloten om het Beleg en ontzet op zaterdag te vieren. Door de veranderende maatschappij was men min of meer genoodzaakt dit zo te doen.

Als je de verslagen leest is het een zeer uitgebreid schuttersweekend geweest. In de Nieuwe Koerier werd er veel aandacht geschonken aan dit "schuttersfestijn". Zeer uitgebreid en gedetailleerd word het schuttersfestijn beschreven. En het was slecht weer. Zo erg zelfs dat de trommelaars niet rond konden gaan en na de hoogmis de kortste route gedaan moest worden naar het gildenhuis. Zelfs de vendelhuide voor de koningen moest achterwege blijven.

Kareltje

Ook werd beschreven hoe de Huissenaars weer een geslaagde stunt uitvoerden in Arnhem. Tot ver in de jaren 70 van de vorige eeuw trokken de Huissenaars op de avond voor het Beleg en ontzet naar de Jansplaats in Arnhem. Daar staat het beeld van Hertog Karel van Gelre. Er werd vaak een gedicht gemaakt en een krop sla en vis om zijn hals gehangen. Om te laten zien dat we niet bang zijn voor de hertog met zijn beleg en dat men zelfs in de stad van de hertog ongestoord kon rondlopen. Maar in 1952 werd het wel heel bond gemaakt.

Men speelde het klaar om “Kareltje” met verbandgaas, pleisters en bloedvlekken te bewerken. In zijn handen werd een schild geplaatst met opschrift: “Jan van Kleef” sloeg weer toe met een afdruk van een bebloede hand. Aan zijn voet werd een mooi gecalligrafeerde brief, vol spot geplaatst. Met een waarschuwing aan de Arnhemmers vanwege hun annexatie plannen. (Malburgen was toen nog gemeente Huissen, later werd Malburgen en omstreken geannexeerd door Arnhem.) De dreigementen hebben niet veel geholpen betreft de annexatie.

De letterlijke tekst luidt: (letterlijk overgeschreven in de krant)

Neve Karel

*Wy slapen ruim vier eeuwen lang
in diepe rust in onse graven
Beiden waren we nimmer bangck
behalf ghy, toen eit ging om d'envlave*

*Ick ende wist dat ghy verghat
toen Ghy Uw begerig oog liet werpen
Dat Huessen is een vrije stadt,
die sich door Arnhem niets laat knerpen!*

*Daerom ende ben ick nu ontwaect,
gang allein om Oe te pesten
Want alde bruut, de daege naeckt,
waarop Ghy Oe so seer liet kesten.*

*Laat shy blijven van een anders ghoet
vooral van mijn Huessens getrouwen
Anders valt de deksel op hun snoet
ghelukkig ghy nou nog moet berouwen.*

*Wat leed Ghy bloedig nederlaegh,
voor Huessen, mijne stede,
Alles verloor Ghy, Oh wat een gekleagh,
der Oewen. Niets kon meer mede.*

*Daer staet Ghy, bloedirgh opgeknapt
gelijk anno vijftien twee gescghiedde
Dat hebben de mijnen schoon gelapt
tot eer en dank aan hunne lieden.*

In de morgenuren hebben de Arnhemmers toch genoten van deze stunt uit Huissen. Alleen een correspondent van de Arnhemse Courant stortte zijn gal uit in een artikel. Uit dit artikel blijkt dat deze schrijver weinig gevoel voor humor had en weinig kennis had van de geschiedenis. Aldus de Nieuwe Koerier. (Dit artikel zullen we zeker gaan opvragen en in van de volgende kronieken erop terug komen.)

De Koerier beschrijft verder nog zeer gedetailleerd over het koning- en prijschietsen. Er waren 5 kandidaten voor het koningschietsen. Koning van het Gangulphusgilde werd A. Vermeulen. Bij het Laurentiusgilde werd C. Bleumer koning na een lange strijd.

Bron: Gildenarchief, De Nieuwe Koerier 1952.
Met dank aan de Heemkunde groep Historische Kring Huessen.

J. W. STAM Bakker - Langestr. 26	Voor Galanterijen, Glas- en Aardewerk, Speelgoe- deren en Nikkelwaren
<i>Specialiteit is</i> Tarwebrood <i>Indisch ambachtelijk</i>	JE ADRES: <i>J. J. Lippmann</i> HUISSEN
Een vertrouwd adres voor Haarden, Kachels, Was- machines, Rijwielen, Huish. art. Land- en Tuinbouwgereedschap- pen, IJzerwaren enz. is: C. Hendriksen Klephek Tel. 505 Huissen	
 HUISMAN'S Schoenh. IS HET ADRES VOOR <i>prima Schoenwerk en degelijke reparatie</i> VIERAKKERSTRAAT - HUISSEN	
Voor goed GEBAK en lekker BROOD Moet men bij <i>Lamers</i> zijn	

FEESTPROGRAMMA

Zaterdag 20 Juni

Nam. 6 uur **OPENING VAN HET FEEST** met een plechtig Lof in de parochiekerk van O. L. Vr. ten Hemelopneming (stad). Daarna optocht der Gilden, waaraan ter oploistering het Tamboer- en Pijpercorps met Vendelzwaaiers van het „St. Sebastianus-Gilde“ uit Gendt en diverse plaatselijke Verenigingen deelnemen.

Opstelling optocht : Kerkplein
Route : Langekerkstr. - Helmichstr. - St. Huysman-
straat - Driegaardsestr. - Bredestr. - Loostr. - Dr.
Bosmansstr. - Deken v. Wijaplein - Nieuwe weg
Walstraat - Langestr. - Markt.

Nam. 4 uur. **Opening van de kermis en
verdere attracties op het Markplein**

Vriendelijk verzoek :
**Huissenen,
STEECT DE VLAG UIT!!!**

Groente en fruit speciaalzaak

HERMSEN

Vierakkerstraat 45 Huissen tel. 026-3256050

KAPSALON HENDRIKSEN

Van Wijkstraat 21
Huissen

TEL: 3250580

Fotoarchief

Digitalisatie gestart

Jan Wannet

Het archief van de gilden is nu op een plaats. De archiefkamer in het Rijnstede-gebouw. Veel is al geregistreerd, nu kunnen we alles ordenen. Van Ger Sanders hebben we archiefkasten en ladekasten gekregen. Een mooie aanwinst. Langzamerhand begint het archief toegankelijker te worden. De oude gildeboeken staan op een andere plaats. Dit om ze beter te behouden voor de volgende generaties. Vocht en temperatuur spelen een belangrijke rol hierbij. De boeken worden wel allemaal gedigitaliseerd. Harry ten Have is begonnen met het scannen van de foto's. Inmiddels heeft hij er al bijna 1000 gescand. In elke uitgave van de kroniek zullen we oude en nieuwe foto's plaatsen.

Niet alle namen van personen of gebeurtenissen zijn bekend. Als U iemand herkent, of weet waar de gebeurtenis plaats vond, kan altijd een mail, app, gestuurd worden naar de redactie. Natuurlijk kunt ons ook telefonisch bereiken..

*Tot nu toe de oudste foto, aan het zilver te zien
is het de koning van het Sint Laurentiusgilde*

Gildenfeesten, Beleg en ontzet

Vissen bij de molenkolk bij de foto

*Gildenfeesten, op achtergrond het waaggebouw (is later
gesloopt) en de stadskerk nog zonder toren*

Edelmetaal terugwinnen (32)

Metaal is het ultieme recycle materiaal

Hugo Vermaas

Dit verhaal gaat dit keer niet specifiek over gildezilver, maar over het terug winnen van edelmetaal. Recyclen is tegenwoordig de gewoonste zaak van de wereld. Heel veel materialen kunnen tegenwoordig gerecycled worden zoals metalen, glas, plastic en elektronica. Metalen zijn de ultieme recycle-materialen. Je kan ermee doen wat je wilt, je kan ze versnipperen, verpulveren en versmelten, maar aan de structuur van het metaal verandert niet.

Honderd duizenden kilo's elektrische apparaten, zoals computers, printers en laptops worden ieder jaar weggebracht naar de afvalcentrale of bij de elektrotechnische bedrijven ingeleverd. Maar gemiddelde Nederlander gooit per jaar ook nog zo'n twee kilogram aan klein elektronisch afval weg bij het huisvuil. Dit huisvuil wordt verbrand waardoor waardevolle grondstoffen verloren gaan. Wereldwijd worden er miljoenen euro's aan goud en zilver naar de vuilstort en verbrandingsovens gebracht. Dit is eeuwig zonde, lever dus alle elektronica in.

Mijnen zijn allang niet meer de enige bron van (edel)metalen.

In een kilo mobieltjes zit meer goud dan in een kilo gouderts. Uit 1000 kilogram (1 ton) ruwe erts die in mijnen gewonnen wordt, kan gemiddeld iets meer dan 5 gram goud gevonden worden terwijl uit 1 ton afgedankte mobieltjes meer dan 150 gram goud kan worden gehaald.

Diezelfde hoeveelheid mobieltjes bevat onder meer ongeveer 100 kilogram koper en 3 kilogram zilver. Het edelmetaal in het elektronische afval is bovendien een stuk makkelijker te oogsten. Geschat wordt dat 30 tot 40% van de wereldvraag hiermee gedekt kan worden.

In sieraden zit, in verhouding, minder goud dan in een computer. In een computer zit namelijk 24-karaats goud (weliswaar in een heel dun laagje) terwijl in sieraden vaak maar 14-karaats goud zit. Het meeste goud in de computer bevindt zich in de processor. Maar ook in het moederbord en op de kabeluiteindes zit goud. De goede elektrische geleiding van zilver maakt dat zilver een bijzonder geschikt materiaal is in de elektronische producten. Door de hoge prijs van de edelmetalen, is de markt voor het recyclen van apparatuur flink gegroeid.

Even nog wat cijfers: 62% van de zilverproductie wordt gebruikt door de industrie. 21% van de zilverproductie wordt gebruikt voor sieraden en 12% voor zilveren munten. Elk jaar wordt er ongeveer 320 ton goud en 7.500 ton zilver gebruikt om elektronica te vervaardigen. Die hoeveelheid edelmetaal heeft een totale waarde van 16,5 miljard euro.

Tot de volgende keer, dan weer over gildezilver.

In 2016 wederom Huissense Stadsquiz

Sluit je aan bij Team Huissense Gilden

Ook dit jaar is er weer een stadsquiz. Evenals de voorgaande jaren zullen we als gilden met een team meedoen. Na het succes van de quizzen van 2014 en 2015 zal ook dit jaar weer in het najaar de Stadsquiz Huissen 2016 worden georganiseerd. De stadsquiz is een initiatief van de Rotary Arnhem-Huissen

In verband met de herfstvakantie zal dat dit jaar iets eerder zijn. De stadsquiz is op 14 oktober 2016. De uitslagen volgen op 21 oktober 2016.

Er zullen dit jaar na aanleiding van enkele reacties van deelnemers voorgaande jaren enkele dingen veranderen. Zo zullen er minder vragen zijn en zal de opzet van de puzzeltocht anders worden. Verder zal de door de deelnemers te kiezen Huissense Goede Doelen de mogelijkheid geven zich op de site te profileren!

Maar het belangrijkste blijft onveranderd: Welk team wordt de slimste van 2016?

Kijk voor meer informatie op www.StadsquizHuissen.nl. Het team van de Huissense Gilden kan altijd mensen gebruiken dus schroom niet om iets van je te laten weten bij Jan Wannet.

Stadsquiz Huissen 2014

**DE VOLGENDE GILDENKRONIEK VERSCHIJNT OMSTREEKS SEPTEMBER 2016
MET:**

- Verslag Beleg en ontzet van Huissen 2016, met bezoek uit Kleef
- Koningschieten 2016. Zijn er weer twee nieuwe koningen?
- Verslag Beste Schutter St. Joris. Ook hier verrassingen?
- En nog veel meer....

HEEFT U TIPS, OP/AANMERKINGEN, VERHALEN OF FOTO'S?
KRONIEK@GILDENHUISSEN.NL

Het St. Gangulphusgilde is ontstaan uit een fusie (in 1536) van het St. Antoniusgilde en het St. Jorisgilde (daterend uit 1411)

"In den jaere ons Heeren duyzent vijfhondert ses und dertich heeft die Eerendfeste und Vromen Joncker Elbert van, Pallandt Erfmarschalk, onseren drost en amptsman in stadt und van wegen ons gnedigen lieven Heeren, mit toedoen Richter Burgemeijster Schepenen en Raidt en die gemeine Burgeren en Burgers kinderen van Huessen, van die twee schutterije ende broederschappen nementlich sancti Anthonius ende Georgius, om meerder liefde, vrundtschap en eendracht to halten, een schutterij ende broederschap gemeackt geheysten Sanctus Gangulphus Schutterije und Broederschap."

Aldus het relaas uit het fusieverdrag

Het St. Laurentiusgilde werd in 1661 opgericht als "jonggesellen schutten compagnie" met consent van de landsheer, keurvorst Friedrich Wilhelm von Brandenburg, wegens verleende krijgsvendiensten. In het oude Gildenboek staat vermeld:

"De broederschap der jong gezellen is opgericht in het jaar 1661 onder de regering van de Doorluchtigsten Keurvorst von Brandenburg Hertog Cleef Glorieuzer Gedagtenis"

Sinds 1986 zijn beide Gilden koninklijk onderscheiden

© Gilden Huissen, 2016
Alle rechten voorbehouden

